

	
<div>دیده‌ها</div>	
<div>و شنیده‌ها</div>	
	

حرکت بسوی شمیران و دربند

- قسمت نود و نهم**

خاطرات میرزا ابولقاسم خان کجال زاده (منشی سفارت امپراتوری آلمان در ایران)در این کتاب مشکلات ایران در جنگ بین‌المللی ۱۹۱۸-۱۹۱۴ و غارت و چپاول بیگانگان بر سرزمین پهناور ایران بررسی شده است تا نسل جوان و پوینده‌ما از جغرافیای که بر ایران کشته شده آگاه شوند و بدانند درطول تاریخ چه وقایعی رخ داده است.

- با تشکر از فریدون دبیری**

در چهار راه فعلی خیابان سیروس ، محلی بود که الاغهایی با پالان و توشکچه مخمل و رکاب و دهنه را برای رفتن به قلهک و زرگنده و تیریش و دربند به اجاره می دادند . با نو راس که کرایه هر یک به نرخ آن روزیک تومان کمتر بود . از جاده فرعی شمیران که از عشرت آباد می گذشت ، بسوی شمیران برآه افتادیم .

گذشتن از قلهک و قرزاقان روسی سفارت روس ، ترسی سفارت انگلیس و قزاقان روسی سفارت روس ، ترسی وحشتی در دل من انداخته بود ولی بدون اتفاقی سوء از این دو دربندن خطرناک عبور کردیم . یکبار نیز طبق سنت آن زمان ، وسط راه پیاده شدیم و نان و پنیر و کره خوردیم . من پیوسته نیدرهایمر را حاجی عمو خطاب می کردم .

ایشان هم در این لباس جدید ، کاملاً به شکل حاجی های ایران شده بودند و گاه گاه شانه را از جیب خود بیرون آورده، ریش قرمز و جنبایی خود را شانه می کرد و پیاپی صلوات می فرستاد و دعا می خواند . از پشت دیوار سفارت آلمان و سفارت عثمانی گذشتیم و به تجریش رسیدیم . در آنجا الاغهای ما را عوض کردند و بطرف دربند روان شدیم .

هرچند ماه مبارک رمضان بود ولی دکانها تک تک باز بود . من برای اجرای نقشه ای که دیدش کشیده بودم ، یکسر با اتفاقی حاجی عمو به در باغ سردار گل آلودانباشی ، که یکی از باغات معروف و سرسبز دربند بود رفتمی و آقای عزیز... خان پسر کوچک سردار گل را که از دبیرستان ایران و آلمان با من دوست بود طلبیدیم .

او آمد و وقتی من به حاجی عمو را دید ، فوراً به درون باغ برد و در یکی از چادرها جای داد و باحوالپرسی پرداخت . من فوراً حاجی عمو را به ایشان معرفی کردم و گفتم ، از مشهد آمده اند و چون هوای تهران بسیار گرم بود ، برای چند روز به بیلاق آمده ایم . شما لطیفی پورمانید تا یکی از گماشتگان ، باغچه ای کوچک به مدت یک ماهه توقف ما کند بگذرد . او اصرار کرد در یکی از همین چادرها بماند ، نپذیرفتم .

گفت حالت باشیذ تا سردار به چادر پذیرایی بیایند خدمتشان برسید . عرض کردم حالا شما این لطیف را در حق ما بفرمانید و دستور بدهید گماشته ما را به خانه ای ببرد.البته بعداً به زیارت سردار خواهیم آمد.

داده دارد ...

	<div>منابع دستی</div>
	<div>میاناب</div>

البسه

- شلوار زری**

شلوار زری به وسیله خوس و کائوا بافته می شود ، برای ساخت این شلوار به زری (تلی) ، شک و پارچه نیاز هست ، که به این گونه که ؛ زری را بر روی پارچه می زنند تا شلوار را آماده کنند ؛ از این شلوار بیشتر در عروسی و مهمانی ها استفاده می نمایند .

- تیچک**

نوعی کلاه برای پوشش سر است و برای نگه داشتن روسری بروی سر و زیبایی و لطیف نگهداشتن موی سر و آرایش ساختن آن گذشته در نزد خانم ها کاربرد داشته است . همچنین از این وسیله برای نگهداری از سوزن جنباطبی در قسمت های زیرین آن جهت در دسترس بودن نخ و سوزن نیز استفاده می شده است . لیگ از یک بند و تنه ساخته می شود . در قسمت زیرین و قسمت روی کار ، بند لیگ با زری (تلی) تزئین می شود و قسمت تنه آن عبارت است ؛ از دو قطعه پارچه مستطیل نما دایره شکل که از دو رنگ کاملاً متفاوت که به آنها شلیه و اطلس می گویند ساخته می شود و روی هر قطعه از پارچه ها با نوارهای رنگی تلی ، پشکی و بادله زینت داده می شود . لیگ ها بر دو نوع پارازی و سفارزنی ساخته می شوند که نوع پارازی مخصوص طبقات کم درآمد بوده و بدون زیور آلات و تزئینات اما در ساخت نوع سفارشی آن از پارچه های گرانبها ، زیور آلات ، اشرفی ، مروارید ،باقوت ، فیروزه و طلا مورد استفاده قرار می گرفت . برای هالالی شکل پشت لیگ را از طرف پیشانی به پشت سر می کشیدند تا اینکه لیگ محکم بر روی سر قرار گیرد .امروزه عدی کمی از پیر زنان از این وسیله استفاده می نمایند .

- کندوره**

در حال حاضر کندوره یکی از تن پوش های عده ای از زنان میباب است و از پارچه های ویل ، کپم ، پلیج ، کلبیی و …ساخته می شود . این تن پوش دارای دو نوع ساده وزینتی می باشد . این پیراهن راحت ترین پوشش بانوان است و به علت گشادی و فراخی آن در تابستان ها بیشتر استفاده می شده است . قد این پیراهن تا زیر زانو بوده و یک زیر بغلی بزرگ دامن و آستین را به هم پیوند می دهد . یقه پیراهن بسیار دراز بوده و با انواع نوارهای رنگی تزئین می شود و در تزئین درازا و پهنای پیراهن نیز از این نوارهای رنگی استفاده می کنند .

- لباس عربی**

لباس عربی ، بیشتر در جزیره ها و روستاهای اطراف آن مورد استفاده قرار می گیرد ، این لباس حالت ساده و بلند دارد و برای تزئین آن از گلدوزی دور یقه و آستین استفاده می کنند . برای ساخت این لباس نیز از پارچه ای دلخواه استفاده می نمایند . شکل این لباس به صورت کاملاً گشاد یا آستین های بلند است ، این لباس دارای دامن گشاد بوده که برای فصل تابستان مناسب است .

چهارشنبه ۲۵ شهریور ماه ۱۳۸۸ برابر با ۲۶ رمضان ۱۴۳۰

با خاطرات مردان دریا

ناخدا "خودسوز" ؛ دریانوردی که ۶۰ سال پهنه دریاها را شکافت

◀ **شهر بمبئی نسبت به سایر شهرهایی که آنها را نزدیک مشاهده کرده ام آبادتر بود و رونق بیشتری داشت . ساکنان این شهر غالباً هندوها بودند اما مسلمانان که تعداد آنها نیز قابل توجه بود در این شهر زندگی می کردند . مسجد**

بزرگی هم به نام مسجد قصاب در این شهر وجود داشت .

خلیج فارس و دریای عمان در گذشته ای نه چندان دور جولانگاه مردانی بود که با مرکب های چوبی پهنه دریا را می شکافتند و به سرزمین های دور قدم می گذاشتند . در چند دهه گذشته که قوانین دریانوردی و محدودیت های ورود و خروج به شکل کنونی وجود نداشت ، دریا نوردان آستان بالنج های بادی به منظور تجارت و فروش کالا ، بازار سرزمین های جنوب خلیج فارس ، پاکستان و هند را هدف قرار می دادند . روزنامه دریا نیز قصد دارد به طور متوالی باادریا نوردان با سابقه که تجربه سفرهای دور را دارند به گفتگو بپردازد .

در این شماره با ناخدا خودسوز^۱ که ساکن محله سوربو بندرعباس است به گفتگو نشستیم . وی که درابتدا تمایل به مصاحبه نداشت اما اسرا راضی شد ساعتی را ما با او گفتگو بنشیند و خاطرات خود را در سفر به کشور های عرب و جنوب آسیا بازگو نماید . گزارش حاضر گفتگویی روزنامه دریااست با ناخدا^۲ "خودسوز" که از نظر خوانندگان می گذرد .

دریا : آقای خودسوز^۳ شما از چند سالگی دریانوردی را آغاز کردید؟
من از ۱۰ سال پیش و از سن ۱۰ سالگی با ملوانی بروی لنج های بادبانی ، دریانوردی را آغاز کردم .

اگر شما ناخدا

ناخدا " خودسوز " :

در سفرهای دریایی آنقدر تجربه کسب کرده بودم

که حتی بدو نقطب نما و فقط از طریق ستارگان

و محل طلوع و غروب خورشید مسیر را تشخیص می دادم

و درمورد حادثه در دریا بجمده الله تاکنون

به هیچ حادثه ای مانند طوفان یا هجوم دزدان دریایی

گرفتار نشده ام

به محض فروش اجناس که یک ماه بیشتر نبود اقامت ما بیش از این طول نمی کشید . زیرا در این دراین کشورها کالای خاص برای خرید نبود که ما برای خرید در این کشورها اقامت کنیم .

دریا : آیا موقعی که از هند و پاکستان بر می گشتید مستقیم به امارات می رفتید ؟

خیر. ابتدا به بندرعباس می آمدیم و آنوقه و آب شرب خود را تامین می کردیم سپس به سمت امارت حرکت می کردیم .

دریا: با این وجود مدت سفر شما به این شهر ها به همراه اقامت و بازگشت یکسال طول می کشید ؟

بله . موقعی که اواخر تابستان خرمای خشک شده را بارگیری می کردیم و به پاکستان یا هند می بردیم تاموقع بازگشت تابستان سال بعد فرامی رسید و به محض ورود دوباره سفر خود را آغاز می کردیم .

دریا : رونق شهرهایی که به آن سفر می کردید چگونه بود ؟
شهر بمبئی نسبت به سایر شهرهایی که آنها را از نزدیک مشاهده کرده ام آبادتر بود و رونق بیشتری داشت . ساکنان این شهر غالباً هندوها بودند اما مسلمانان که تعداد آنها نیز قابل توجه بود در این شهر زندگی می کردند . مسجد بزرگی هم به نام مسجد قصاب در این شهر وجود داشت . این مسجد به خاطر اینکه شخص قصابی آن را بنا کرده بود به همین نام مشهور بود . این مسجد دارای ۴۰ ستون بود و در میان آب قرار داشت و پایه های مسجد درون آب قرار داشت . و به گفته ساکنان این شهر هر هفته به طور متوسط ۱۰ هندو در این مسجد اسلام می آوردند .

دریا:تجار چه کشورهایی بیشتر برای تجارت به هندوستان و پاکستان می آمدند ؟

تجار کشورهایمانند یونان ، فلسطین ، انگلیس ، مصر و آفریقای جنوبی بیشتر با این دو کشور تجارت داشتند .

دریا : آیا ازپاکستان و هند سوغات هم می آوردید ؟

بله . سوغات این دو کشور بیشتر بادام زمینی میوه های گرمسیری بود که ما به عنوان سوغات برای خانواده های خود می آوردیم .

دریا : آقای خود سوز^۴ سرپراهی هم رفتید ؟

بله . بین سالهای ۲۷ تا ۲۹ در نیروی دریایی خرمشهر که قبلاً^۵ به آن بندر محمره می گفتند خدمت می کردم .

دریا : سالهای خدمت شما با سال ملی شدن صنعت نفت مقارن بود.

پس از ملی شدن صنعت نفت چه اتفاقی درخمرشهر افتاد ؟

پس ازملی شدن صنعت نفت من خدمت خود را به پایان رسانده بودم اما به دلایل امنیتی ما را به عنوان نیروی ذخیره نگه داشتند . در همین موقع نیروی دریایی انگلیس با ۴۵ رزمناو برای حمله به کشوروارد آنها یصره شد . و در این سو ارتش پهلوی با ۱۲۰ تانک که توب های ۱۰۵ میلیمتری برآن سوار بود برای دفاع از خرمشهر شد اما پس از مدتی نیروی دریایی انگلیس برترک آنها ی بصره عقب نشینی کرد .

دریا : پس از علی شدن اوضاع امنیتی کشور ، ما باز هم به عنوان نیروی ذخیره باقی ماندید ؟
پس از عقب نشینی ناوهای جنگی انگلیس ، به علت اینکه من در دریا نوردی تجربه خوبی داشتم . فرمانده پادگان به من پیشنهاد

دریا نوردی تجربه خوبی داشتم . فرمانده پادگان به من پیشنهاد

روزنامه سیاسی ، فرهنگی ، اجتماعی ، ورزشی

کرد که حاضر است با اعطای درجه^۶ مهنای^۷ ۲ من را به استخدام در آورد . اما از آنجایی ای به علاقه ای به ماندن در ارتش نداشتم دریا نوردی را ترجیح می دادم این پیشنهاد را نپذیرفتم به همین علت مدت خدمت من که باید درمدت ۲۴ ماه تمام می شد ، ۲۸ ماه به طول انجامید .

دریا : در جریان روی کار آمدن دولت مصدق و فرار شاه از کشور اتفاقی هم در خوزستان رخ داد ؟

قبل از فرارشاه ان کشور مردم آبادان برای تظاهرات علیه شاه به خیابانها آمدند . در همین حین یک فرمانده نظامی به نام شاه بختی که از تهران برای سرکوب تظاهر کنندگان به آبادان آمده بود حدود ۲۰۰ نفر را دستگیر کرد و همه آنها را تیر باران کرد . سپس اجساد همه آنها را با لودر جمع کرد و در گورستان دسته جمعی دفن نمود .

دریا : ناخدا بگریدید به موضوع دریا نوردی ، از چند سالگی شما ناخدا شدید ؟

من از ۴۰ سالگی مصادف با سالهای ۱۳۴۰ ناخدا شدم و درهمین موقع نیز لنج های بادی جای خود را به لنج موتوروی داد .

دریا : آیا محدودیت تجارت برای شما وجود داشت ؟

خیر . ما فقط موقع حرکت از بندرعباس اسامی خود را به دریا بانی تحویل می دادیم و حرکت می کردیم و محدودیت سفر به هیچ کشوری را هم نداشتیم و با خیالی آسوده در کشورمقصد همردتی که می خواستیم اقامت می کردیم .

دریا : در این سفرها به زبان این کشورها تسلط هم یافتید ؟
بله . در این سفرها به زبان های اردو ، هندی و عربی تسلط پیدا کردم .

دریا : آیا به آفریقا هم سفر کردید ؟

خیر . محدوده سفر ما بیشتر کشورهای قطر ، کویت ، امارات ، پاکستان و هند بود .

دریا: آیا خاطره ای هم در سفر به این کشورها دارید؟
دریانوردی سراسر خاطره است ، مشاهده فرهنگ ها ، معماری ، و ارتباط با مردم این کشورها و سفرهای چندین ماهه دریایی همه خاطراتی هستند که هیچوقت از ذهن انسان پاک نمی شوند . اما اتفاق جالبی که درسفر ما به بمبئی رخ داد این بود که موقع رسیدن به بندرگاه با ضبط صوتی که همراه داشتیم سوره یاسین را پخش کردیم که هندوها از لحن این صدا تعجب می کردند و می پرسیدند که این آهنگ مربوط به کدام کشور است . البته مسلمانانی هم بودند که به دلیل نفوذ آیین بودایی در این کشور به این دین روی آورده بودند که موقع شنیدن این سوره می گفتند این نوع قرائت را در گذشته از پدر و پدربزرگ خود شنیده اند .

دریا : آیا اتفاق افتاده درسفرهای دریایی راه خود را گم کنید یا دچار طوفان یاحادثه غیر مترقبه ای شوید ؟

در سفرهای دریایی آنقدر تجربه کسب کرده بودم که حتی بدون قطب نما و فقط از طریق ستارگان و محل طلوع و غروب خورشید مسیر را تشخیص می دادم و درمورد حادثه در دریا بجمده الله تاکنون به هیچ حادثه ای مانند طوفان یا هجوم دزدان دریایی گرفتار نشده ام .

دریا : در گذشته داستانهایی از موجودات افسانه ای دریا نقل می کردند. آیا شما این داستانها را شنیده اید ؟

بله شنیده ام . درسفری که به کویت داشتیم ، ساکنان این کشور معتقد بودند ، موجودی شبیه انسان به نام "بیل جم" در دریا وجود دارد . این موجود که انگشت دست ندارد دریانوردان را به درون دریا می کشد و می بلعد .

دریا : هم اکنون دریانوردی می کنید ؟

خیر . اما تا چند سال پیش ناخدای لندیگرافت بودم که از دبی به قشم و بندرعباس ، خوروی می آوردم .

دریا:فرزند شما هم دریا نوردی هم می کنند ؟

من یک فرزند پسر دارم که با قایق صیادی می کند .

دریا : دخالتز ایکنه وقت خود را در اختیار ما قرار دادید سپاسگزاریم.

من هم از شما تشکر می کنم .

◀ سید یعقوب حسینی

	<div>تلفن های ضروری</div>
	

شرکت آب و فاضلاب استان.....	۳۳۵۰۸۱۱۵
شرکت آب و فاضلاب استان.....	۳۳۵۰۵۸۶
شرکت آب و فاضلاب روستا بی.....	۳۳۲۸۰۰۲-۳
آتش نشانی.....	۱۲۵
پلیس.....	۱۱۰
دفتر نظارت همگانی(نیروی انتظامی).....	۱۹۷
ستاد خبری.....	۱۱۳
اورژانس.....	۱۱۵
اطلاعات قطارهای مسافری.....	۱۲۹
خرابی تلفن.....	۱۱۷
اطلاعات تلفن.....	۱۱۸
اتفاقات برق.....	۱۲۱
اتفاقات آب غرب.....	۰۲-۰۱-۵۶۱۰۰
سازمان آموزش و پرورش.....	۳۳۲۹۰۰۱-۵
آموزش و پرورش ناحیه۴.....	۳۳۴۷۷۷۴-۸
آموزش و پرورش ناحیه(۸).....	۳۳۳۵۳۷
شرکت برق منطقه ای.....	۳۳۳۱۷۰۰-۵
شرکت مخابرات هرمزگان.....	۶۶۶۱۶۰۵۴۴
اداره کل تامین اجتماعی استان.....	۲۲۴۴۴۵۵
سازمان انتقال خون.....	۲۲۲۸۰۲۲
اداره کل نوسازی مدارس.....	۳۳۴۴۲۸۱-۲
اداره کل فنی و حرفه ای استان.....	۶۶۶۱۸۸۱-۴
صدا و سیما ای خلیج فارس.....	۳۳۳۰۰۲-۲۳
اطلاعات پرواز.....	۶۶۶۵۸۲۸
شرکت توزیع نیروی برق.....	۵۶۶۴۱۷۰-۳
سازمان جهاد کشاورزی.....	۶۶۶۵۴۱۶-۶
اداره کل استاندارد.....	۳۳۲۸۰۵۳
سهراردی بندرعباس.....	۳۳۳۰۲۱-۳
مرکز محاربات امام خمینی.....	۵۶۶۲۳۳۳
اداره کل راه و ترابری استان.....	۳۳۳۵۵۹۱-۳
دانشگاه هرمزگان.....	۳۳۳۰۱۲۴
شورای اسلامی شهر بندرعباس.....	۳۳۴۶۶۳۹۰
سازمان مسکن و شهرسازی.....	۳۳۳۱۹۵۵
تاکسیروانی بندرعباس.....	۴۳۷۰۰۰۱ - ۴
خدمات بار بندرگاه بندرعباس.....	۶۶۶۵۰۰۱
بیمارستان خلیج فارس.....	۶۶۷۰۲۸۵-۹
بیمارستان شهید محمدی.....	۳۳۴۷۰۰۱-۸
بیمارستان امام رضا.....	۳۳۳۶۰۰۳-۵
بیمارستان شریعتی.....	۳۳۳۴۲۴
تاکسی تلفنی هرمزگان.....	۳۳۲۰۱۱۰
تاکسی تلفنی توران سفر.....	۳۳۴۵۰۵۰
تاکسی تلفنی بندر تاز.....	۳۳۴۵۳۲۲
تاکسی تلفنی امید.....	۳۳۴۰۴۰۰
تاکسی تلفنی عدالت.....	۳۳۴۸۸۱۰
تاکسی تلفنی همراه.....	۵۶۶۴۸۴۲
تاکسی تلفنی نادر گشت بندر.....	۳۳۴۶۶۱۹۷
تاکسی تلفنی آریا.....	۷۶۶۰۴۴۰
تاکسی بیسیم بندرعباس.....	۱۳۳
بیمارستان صاحب الزمان (ع.).....	۵۶۶۵۵۰۱-۴
سازمان بازگشتی رسیدگی به شکایات مردمی.....	۱۱۴

سازمان

آتش نشانی

و خدمات ایمنی

بندر عباس

سازمان آتش نشانی

خدمات ایمنی

بندر عباس

بندرعباس

بندرعباس